

Církev a majetek

Odluka státu a církví nemůže znamenat na jedné straně osvobození církví od státního tlaku jakéhokoli druhu, ale na druhé straně zafixování nějakých povinností státu vůči církvím. Toto odmítané zafixování povinností nelze redukovat jen na přímou podporu státu, nýbrž týká se také udržování starých nespravedlností, k nimž došlo v minulosti. Je absurdní vracet církvím majetky, jichž nabyly v minulosti a které nejsou samy schopny přiměřeně udržovat (např. chrámy nebo velké kláštery), takže potřebují podporu státu. Už problematičtější jsou takové majetky, s nimiž církev nebo náboženské organizace podnikají, ať už jde o pozůstatky minulosti (např. vlastnění pozemků, lesů, rybníků apod.), nebo o podnikání nedávné a nové. Ani se nebudu pokoušet o nějaké zdůvodňování, ale nějak jsem přesvědčen, že církev a náboženské organizace by neměly samy podnikat; pokud se přece jen o nějaké podnikání jejich členové chtějí pokoušet, tak aby to vůbec nijak organizačně resp. systémově s církvemi ani náboženskými organizacemi nespojovaly. Církev (a snad pro stejnost podmínek i všechny jiné náboženské organizace) by měly žít z členských příspěvků a eventuálně sponzorských darů. A pokud by jejich členové chtěli pracovat v nevládních, nepodnikatelských organizacích a hnutích apod., pak by měly mít naprosto stejné podmínky jako podobné organizace ne-církevní a ne-náboženské. Tzv. „duchovní osoby“, tj. faráři, kněží, duchovenští funkcionáři apod. by měli žít buď z prostředků získaných od příslušníků církve nebo náboženské organizace, eventuálně z vlastní práce jiného než náboženského druhu, případně ze „žebroty“ (v některých částech světa to je tradice, i v Evropě existovaly chudé řády apod., i když to platilo spíše jen pro „chudé bratry“ a ne pro sám řád). Něco podobného je ovšem těžko prosazovat za současného stavu nejrozličnějších tendencí k růstu organizací, k zmezinárodnění a globalizaci – a to nejen v tomto směru, ale především v mnoha jiných směrech. Nejspíše se to stane vážnou otázkou teprve v budoucnosti, a bude se to asi na prvním místě řešit v případě obrovitých firem a organizací ekonomických.

(Písek, 070908-1.)